

Taxeringsnämndsordförändenas befattning med den årliga inkomststatistiken

Av Gustaf Åbström

Taxeringsnämndsordförändenas Riksförbund har beretts tillfälle av-giva utlåtande över en av Statistiska centralbyrån gjord framställning med förslag till omläggning av den årliga inkomststatistiken. Förslaget innebär i huvudsak följande.

De uppgifter, som enligt centralby-råns förslag till omläggning, skulle behöva införskaffas såväl för den årliga inkomststatistiken som för be-folkningsregistret, äro uppgifter om kön, ålder, civilstånd, individualyrke och yrkestillhörighet (näringsgren och yrkesställning) samt inkomst (= sammanräknad nettoinkomst enligt förordningen om statlig inkomst-skatt) dels för personer födda den 5, 15 och 25 i varje månad, dels för samtliga personer med minst 30 000 kr i inkomst. Uppgift om födelse-nummer torde även vara nödvändig för eventuell identifiering. Vidare erfordras för gifta personer, som till-höra detta urval, uppgift om den andra makens (makans) yrke och inkomst.

Uppgiftsinsamlingen för den nuva-rande årliga inkomststatistiken till-går på i stora drag följande sätt. All-mänheten skall på deklara-tionsblan-ketten göra anteckning i de kolum-ner, som röra "Särskild yrkesuppgift för enskild person". Dessa uppgifter skola taxeringsnämndsordförändena granska samt om så behöves rätta och komplettera ävensom införa yr-kesbeteckning i inkomstlängden för de skattskyldiga. Länsstyrelsen sam-manställer och översänder till Sta-tistiska centralbyrån listor med an-givande av såväl individuella som totala inkomstbelopp och dessas för-delning på åtta huvudgrupper av nä-ringsgrenar samt tre grupper efter yrkesställning. Dessutom erhåller

centralbyrån från länsstyrelserna sammandragsblanketter utvisande de sammanlagda inkomstbeloppen inom de olika yrkesgrupperna.

I en tidigare skrivelse har Statis-tiska centralbyrån framlagt två olika förslag för insamling av uppgifterna. Enligt det ena skulle arbetet läggas helt på taxeringsnämndernas ordfö-rande. Dessa skulle på en särskild blankett eller lista enligt ett för ändamålet upplagt formulär anteckna alla deklaranter födda den 5, 15 och 25 samt därutöver alla med minst 30 000 kr i sammanräknad nettoin-komst. Härvid skulle införas uppgif-ter om namn, födelse-tid, födelse-nummer, civilstånd och individual-yrke, vidare kodbeteckning, angi-vande personens yrkestillhörighet, i huvudsak anslutande sig till den vid den årliga inkomststatistiken nu an-vända. Denna kodbeteckning skulle även införas i inkomstlängden. Slut-ligen skulle på blanketten eller lis-tan införas erforderliga inkomstuppgifter. För gift person (samboende) tillhörande urvalsmassan skulle upp-gifter även lämnas om den andra makens yrke och inkomst. Efter av-slutandet av taxeringsnämndernas arbete under maj månad skulle lis-torna eller blanketterna insändas till Statistiska centralbyrån, där mate-rialet skulle användas för den årliga inkomststatistiken och för överfö-rande av uppgifter om yrke och in-komst till kortregistret över urvals-befolkningen.

Enligt den andra metoden skulle ordförande i taxeringsnämnd i in-komstlängden för urvalsbefolkning-en anteckna dels individualyrket en-ligt deklara-tionen, om detta ej över-ensstämde med inkomstlängdens tryckta yrkesuppgift, dels kodbe-

teckning för huvudgrupp av näringsgren och yrkesställning. Däremot skulle det övriga arbetet, d. v. s. upprättandet av listorna eller blanketterna utföras av länsstyrelserna med ledning av de sålunda kompletterade inkomstlängderna. Enligt denna metod skulle materialet inkomma till Statistiska centralbyrån betydligt senare än enligt den förstnämnda metoden.

Enligt båda dessa förslag skulle allmänheten befrias från skyldigheten att lämna särskilda yrkesuppgifter.

Emellertid har sättet för insamling av uppgifter till den årliga inkomststatistiken varit föremål för ytterligare undersökningar inom centralbyrån. Därvid har utarbetats förslag till en ny, från de ovan angivna insamlingssätten något avvikande metod. Enligt denna skulle länsstyrelserna ur de å länsstyrelsernas folkbokföringsavdelningar tryckta stommarna till inkomstlängden lämna uppgifter om uppslag och rad i inkomstlängden, namn, födelsetid, födelsenummer, civilstånd och — i den mån framgår av längden — individualyrke, medan taxeringsnämndsordförandena skulle meddela uppgifter om yrkestillhörighet och inkomst. De senare skulle även utöver yrkes- och inkomstuppgifter lämna sådana uppgifter, som eljest skulle lämnas av länsstyrelse, dels för samtliga personer som ej tillhöra urvalsbefolkningen men ha minst 30.000 kr. i inkomst, dels för sådana personer, under 16 år och över 80 år, som tillhöra urvalsbefolkningen och som till följd av åsatt inkomsttaxering skola införas i inkomstlängden för redovisningsåret, oaktat de ej finnas medtagna i den av länsstyrelsen upprättade längdstommen. Taxeringsnämndsordförandena skulle slutligen mot årets deklarationsmaterial granska de uppgifter om individualyrke, som i vederbörande länsstyrelse införts på blanketten. I de fall då yrkesbyte förekommit, måste

de av länsstyrelserna införda uppgifterna ändras. Granskningen av individualyrket torde för taxeringsnämndsordförandena underlätta arbetet att åsätta vederbörande personer riktiga uppgifter om tillhörighet till näringsgren och yrkesställning.

Arbetet i länsstyrelserna bör vara färdigt i så god tid (förslagsvis senast den 1 april), att taxeringsnämndsordförandena hinna utföra sin del av arbetet, innan taxeringsarbetet avslutas (20 maj). Då stommarna till inkomstlängderna tryckas året innan taxeringsåret, torde arbetet med blanketternas upprättande normalt kunna påbörjas redan på hösten samma år, som längderna tryckts. I Stockholm, Göteborg och Malmö tryckas stommarna till inkomstlängden av den lokala skattemyndigheten i staden. Å länsstyrelsen eljest ankommande uppgifter synas i dessa städer böra åvila nämnda myndighet.

Enligt centralbyråns mening vore det lämpligast, att uppgifterna infördes på blanketter, som länsstyrelserna, efter det deras del av arbetet avslutats, översände till taxeringsnämndsordförandena. De senare skulle sedermera, för vidare befordran till centralbyrån, återsända de kompletterade blanketterna till länsstyrelserna. Detta torde lämpligen böra ske samtidigt med att längderna översändas till de lokala skattemyndigheterna, d. v. s. i allmänhet den 20 maj taxeringsåret.

Detta sistnämnda förslag till metod för uppgiftsinsamlingen tillstyrkes av centralbyrån.

Vissa ändringar i eller tillägg till nu gällande bestämmelser komma att bli erforderliga. Allmänheten kan befrias från skyldigheten att göra särskilda anteckningar för inkomststatistiken på deklarationsblanketten beträffande yrkestillhörighet. Taxeringsnämndsordförandena behöva i inkomstlängden endast införa yrkeskod för urvalsbefolkningen samt för alla personer med minst 30.000 kr.

inkomst och för av dem själva i inkomstlängden införda personer med ifrågavarande födelsedata. Det bör i detta sammanhang erinras om att för *alla* i förmögenhetslängden upptagna personer yrkesuppgift alltjämt måste införas.

Vidare behöva bestämmelser utfärdas om fördelningen av uppgiftslämnandet mellan länsstyrelserna och taxeringsnämndsordförandena samt om tidpunkterna för uppgifternas färdigställande och insändande till statistiska centralbyrån. Vad den sistnämnda tidpunkten beträffar synas länsstyrelserna kunna åläggas att insända uppgifterna till centralbyrån senast den 1 juni taxeringsåret.

Sammanfattningsvis har Statistiska centralbyrån föreslagit,

att länsstyrelse åläggas att på blanketter, som fastställas och tillhandahållas av Statistiska centralbyrån, lämna uppgifter om uppslag och rad i inkomstlängden, namn, födelsenummer, födelseår, -månad och -dag, civilstånd samt individualyrke för alla i inkomstlängden upptagna personer födda den 5, 15 och 25 i varje månad;

att länsstyrelse åläggas att till taxeringsnämndsordförandena överlämna dessa blanketter före den 1 april taxeringsåret tillika med uppgift om sammanlagda antalet blanketter;

att taxeringsnämndsordförande åläggas att enligt av Statistiska centralbyrån lämnade föreskrifter dels komplettera ifrågavarande blanketter med uppgifter om yrkestillhörig-

het och inkomst, dels beträffande personer, för vilka blanketter ej erhållits men som likväl skola ingå i inkomststatistiken, själv upplägga blanketter och på dessa lämna samtliga de uppgifter som efter komplettering skola finnas på dem som länsstyrelsen överlämnat till ordförandena, dels slutligen verkställa granskning mot årets deklarationsmaterial av de av länsstyrelserna lämnade uppgifterna om individualyrke;

att taxeringsnämndsordförande åläggas att, samtidigt som inkomstlängderna överlämnas till den lokala skattemyndigheten, översända samtliga blanketter till vederbörande länsstyrelse tillika med uppgift om antalet av dels de från länsstyrelsen tidigare bekomna blanketterna, dels de av ordföranden själv upplagda blanketterna;

att länsstyrelse åläggas att före den 1 juni till Statistiska centralbyrån insända samtliga blanketter tillika med uppgift om antalet blanketter för varje kommun på landsbygden resp. varje taxeringsdistrikt i stad samt

att statistiska centralbyrån be- myndigats att utfärda närmare bestämmelser om arbetet med insamling av uppgifter från länsstyrelse resp. taxeringsnämndsordförande.

Mot vad sålunda föreslagits har Riksförbundet, som med tillfredsställelse konstaterar att rutan om yrkesbeteckningen försvinner från deklarationsformuläret, om förslaget genomföres, förklarat sig intet ha att erinra.

Prenumerera på SKATTENYTT

genom inbetalning av kr. 10: — på postgirokonto
37 29 45, Fack 5, Leksand.